

NyT. Debatt:

Åsikter på denna sida representerar inte nödvändigtvis tidningens ståndpunkt.

DEBATTÖR JAN TULLBERG är författare och docent i företagsekonomi. Foto: Nya Tider

”Berikning” genom invandring

OPINION: JAN TULLBERG

De tydligaste kostnaderna för invandringen är de som bekostas av Migrationsverket. Den budgeten ligger för närvarande på 70-80 miljarder per år och består huvudsakligen av kostnader för ett års asylansökning och två års ”etablering”. Finns det skäl att förvänta sig att invandrarna efter dessa tre år har blivit vanliga skattebetalare? Svaret är tyvärr negativt, kostnaderna fortsätter. Migrationsverkets kostnader är bara början. Det menar docent Jan Tullberg, som analyserat situationen.

En avgörande fråga är i vilken utsträckning som invandrarna arbetar och betalar skatt eller istället mottar olika typer av bidrag från svenska skattebetalare. Efter omkring åtta år i Sverige beräknas andelen invandrare som har sysselsättning komma upp i 50 procent. Betyder det att, efter ytterligare fem års subventioner, invandrarna blivit en lönsam affär för statskassan? Tyvärr är 50 procent ingen balanspunkt där kostnader och intäkter är lika stora. Målet är bara ett mycket lågt satt etappmål. Det är ungefär som om ett storföretag med svåra problem sätter som mål att de skall halvera förlusten till bara en miljard i förlust nästa år.

Den svenska modellen bygger på att sysselsättningen i arbetsför ålder är 80 procent. De flesta invandrare kommer aldrig ens under en kortare period i livet upp i det svenska snittet. Den som jobbar skall inte bara försörja sig själv utan också ett barn och sin framtida ålderdom. Då märkar man inte dessutom att betala för en stor grupp som inte arbetar – och dessa personers barnkostnader och pensioner. Invandrarna blir inte lönsamma på sikt, de är en konstant förlustaffär.

Vad som är sysselsättning räknas mycket inkluderande i den reguljära statistiken. Riksdagens Utredningstjänst, RUT, undersökte frekvensen av en mer varaktig sysselsättning, rubricerad ”hel-

årsarbete”. Detta lite strängare kriterium uppnåddes endast av 25 procent av invandrarna som varit åtta år i Sverige. Bland dem som varit 15 år i Sverige hade 34 procent helårsarbete.

Här ska man förstås komma ihåg att det råder stora skillnader mellan olika invandrargrupper. Invandrare från Europa och andra västerländska länder har ofta lika stor sysselsättningsgrad som svenskar, ibland till och med större. Dessa utgör en stor andel av dem som i statistiken hade arbete efter ett antal år i Sverige.

Ett annat sätt att räkna är att börja med kostnaden för en icke arbetande från vaggan till graven. Med detta menas inte en kriminell som åsamkar andra fysisk och ekonomisk skada, utan bara en person som hela tiden tär på välfärdssystemen. En sådan person kostar 14 miljoner, det vill säga cirka 200 000 kronor om året. Den siffran användes i en statlig utredning (SOU 2010:55) som beräknade kostnaden för Sveriges icke-integrerade romer (observera att detta inte avser den nya gruppen ”utsatta EU-medborgare”). I det fallet räknade man med att 80 procent av romerna kostade samhället 14 miljoner kronor per person under sin livstid. Det behövs många arbetande svenskar för att försörja en sådan grupp. Nu tillkommer ytterligare grupper som inte lyckas försörja sig själva med eget arbete.

Sverige har haft ungefär lika dålig sysselsättningsprocent för invandrare i flera decennier; 30 procentenheter lägre sysselsättning för utomeuropeiska migranter än för svenskar. Men genom att gruppen utlandsfödda ökar så växer problemet i absoluta tal. Om gruppen invandrare ökar från en miljon till två miljoner så har sysselsättningsproblemet blivit dubbelt så stort även om procenten är stabil. Vi får en växande grupp som inte är anställningsbar i dag och förmodligen inte heller imorgon.

För att migranten skall få ett jobb krävs att tre villkor uppfylls: att personen vill, att personen kan och att efterfrågan finns. Det råder svårigheter att klara alla tre villkoren. Vissa borgerliga politiker tror att lägre löner kan suga upp detta överskott, men dagens mycket högre lönesubventioner har inte lyckats skapa en efterfrågan. Vänsterpolitiker tror att ”moderna beredskapsjobb” löser problemen.

Mot denna bakgrund måste man ifrågasätta om någon på fullt allvar tror att Sverige berikas ekonomiskt av invandringen. Det finns personer som påstår att det är så, men det är antingen människor utan elementära ekonomiska kunskaper eller personer som ljuger i tjänsten. Vattenfall trodde trots allt ärligt att de höll på att tjäna pengar med sina internationella projekt, men tro och ambition är otillräckliga och utfallet kan bli något annat än man hoppades på. När erfarenheterna av invandringen blir överväldigande börjar människor som inte vill blåljuga att glida i språket. Den norske journalisten Hege Storhaug noterar: ”Minns ni alla de gånger statsminister Jens Stoltenberg har sagt att ’invandringen är socialt, kulturellt och ekonomiskt berikande? I fjol strök han ett ord och la in ett nytt. Nu heter det ’invandringen är socialt, kulturellt och politiskt berikande’”.

Mycket av det arbete som invandrare utför är inriktat på just invandrare. Ett stort antal invandrare sysselsätts som tolkar, värdar på asylboenden och liknande. Invandringsindustrin skapar sysselsättning, men det är inte en sysselsättning som producerar något värde åt de svenska skattebetalarna. Sverige får en sorts turistindustri som Spanien har med svenska immigranter. Skillnaden är att svenskarna i Spanien betalar för sig och ligger inte generellt de spanska skattebetalarna till last.

Om invandringen vore berikande skulle länderna i EU tävla om att få en så stor kvot som möjligt. Det gör de inte och för ett år sedan föreslog EU-kommissionen en strafftariff för de länder som inte tog emot migranter enligt fastställd kvot. Bötesbeloppet är på 250 000 euro per person, cirka 2,5 miljoner svenska kronor, och är satt utifrån vad man beräknar att länderna sparar per migrant som de inte tar emot.

Allokeringen mellan EU-länder kallas *relocation* (omförflyttning) och det är lätt att förstå att stater som får många migranter vill skicka en del av dem till andra länder. Men varför försöker EU inte motarbeta inflödet mer effektivt? Inflödet av migranter in i EU kallas *resettlement* (bosättning på ny plats) och byråkraterna är inte så okunniga att de pratar

Mycket av det arbete som invandrare utför är inriktat på just invandrare. Ett stort antal invandrare sysselsätts som tolkar, värdar på asylboenden och liknande.

om ”människor som flyr för sina liv”. I den utsträckning detta har skett är det nämligen ett avslutat kapitel. Livet i flyktinglägren är inte livsfarligt, men fattigt, så många människor vill uppgradera sin tillvaro och flytta till Europa. Denna önskan är inte svårt att förstå. Men om EU verkligen vill rädda dem i störst nöd, så är det människor i lägren som skall prioriteras, inte de som vill uppgradera sitt boende genom *resettlement* till Europa. Så skulle nog politikerna vilja prioritera, men i maktutövningen uppstår problem. De som vill till Europa lämnar inte in en blankett utan söker plankan in. Det är besvärligt att stoppa människor och skicka tillbaka dem. De europeiska ledarna vill visa en humanitär profil och signalera att de vill migranterna allt väl och då är det jobbigt att säga *Nein*.

Regelverken är inte anpassade till massimmigration. Reglerna är i sig förändringsbara, men alla beslutsfattare vill framstå som medkännande och inte som restriktiva. Bakom denna inkluderande individualistiska retorik ligger också en totalitär ambition att riva ned de nationella demokratierna och ersätta dem med ett diffust multikulturellt samhälle, som Habsburg eller Osmanska riket. Detta kallar man ”berikande”. Det är dock något som kommer att göra svensken ekonomiskt fattigare. Tillbakagången kommer inte att begränsas till ekonomin utan också den svenska kulturen tvingas tillbaka för att ge plats för alla minoriteter som strävar efter en separat plats i Sverige. Det som väntar är en segregering av samhället, där den svenska andelen blir en krympande del. De svenskar som talar varmt för det berikande med invandring flyttar från de orter där invandrarna tagit över. Få vill egentligen bli berikade av invandringen, men alla lama och lydiga har lärt sig att man skall prata väl om berikandet. Välfärdsstaten krackelerar under migrationstrycket. Sedan lång tid tillbaka har det påtalats att en välfärdsstat inte kan kombineras med öppna gränser. Politikerna river gränserna och hävdar som Angela Merkel att ”detta skall vi klara av”. Ett dumt och destruktivt projekt.

Jan Tullberg
Docent i företagsekonomi
debatt@nyatider.nu